

Ilokaasu hammashoidossa aikuisilla

Ilokaasu helpottaa erityisesti arkojen ja pelkäävien sekä herkästi yökkäävien potilaiden oloa hammashoidon aikana.

Typpioksiduuli eli ilokaasu on mauton ja hajuton kaasu, jota käytetään hammashoidossa pelon ja ahdistuksen lievittämiseen, rentouttamiseen sekä voimakkaan oksennusrefleksin hillitsemiseen. Sillä voidaan helpottaa potilaan oloa tehtäessä pitkäkestoisia ja epämiellyttäviä toimenpiteitä, esimerkiksi poistoja, leikkauksia, proteettisia hampaiden hiontoja ja laajoja hammaskiven poistoja.

Ilokaasua ei voi käyttää potilaalla

- joka on raskaana
- jonka hengitys ei kulje nenän kautta
- jolla on vaikea psyykinen sairaus
- joka on alle 5-vuotias

Yhteisvaikutuksia lääkkeiden kanssa ei ole havaittu.

Kun ilokaasupitoisuutta hoidon alussa nostetaan asteittain, seuraavia tuntemuksia voi ilmetä

- Kädet, jalat ja suun limakalvot lämpenevät, pistelevät hieman ja puutuvat lievästi.
- Seuraavaksi ilmaantuu mahdollinen painon tai keveyden tunne. Olo muuttuu miellyttävän rentoutuneeksi.
- Lievää huimausta saattaa tuntua.
- Ajantaju heikkenee ja miellyttävä unelias rentous lisääntyy. Kivun aistiminen vähenee ja limakalvot puutuvat. Tässä vaiheessa annos on useimmille riittävä.
- Jos ilokaasuannosta edelleen nostetaan, olotila alkaa muistuttaa nousuhumalaa. Potilas saattaa nähdä unta ja unohtaa jälkeensä hoidon aikaiset tapahtumat.

Ilokaasun vaikutus on aina yksilöllinen. Siksi sopiva ilokaasupitoisuus etsitään ensimmäisellä kerralla nostamalla ilokaasun määrää asteittain.

Kivuliaissa toimenpiteissä puudutus on silti edelleen välttämätön.

Potilas hengittää ilokaasun ja hapen seosta nenämaskin kautta omaan vapaaseen tahtiinsa. Kaasu häipyä annon loputtua muutamassa minuutissa verestä ja sen vaikutus lakkaa kokonaan noin 15 minuutissa. Potilas on koko ilokaasuhoidon ajan tajuissaan ja tietoinen hänelle suoritetuista toimenpiteistä sekä pystyy keskustelemaan hammaslääkärin kanssa. Hammaslääkärien käyttämässä ilokaasulaitteissa rajoitin estää voimakkaampien vaikutusten, kuten nukkumisen aikaansaamisen.

Valmistaudu ilokaasuhoitoon seuraavasti:

- Varaa aikaa n. 30 minuuttia odotushuoneessa istuskeluun hoidon jälkeen, jos sinulla ei ole saattajaa mukana.
- Vältä autolla ajoa vähintään puolen tunnin ajan hoidon jälkeen. Pitempäänkin, jos olo ei ole normaali.
- Tarvittavat lääkkeet voi ottaa normaalisti.

Ilokaasuhoitoa antavat siihen erityisesti koulutetut hammaslääkärit ja hammashoitajat.

Ilokaasuhoito on maksullista 18 vuotta täyttäneille. Hinta koostuu ilokaasuhoidon perusmaksusta, käyntimaksusta ja tehtyjen toimenpiteiden mukaisesta maksusta ja määräytyy kulloinkin voimassa olevan Suun terveydenhuollon maksuasetuksen mukaan. Lähetteen kirjoittava hammaslääkäri antaa tarkempia hintatietoja.